

■ 3 weten wat er is

lagenkaart					
bodem	water	historie	natuur	beeld	gebruik

Wat is typerend aan het wijkdeel Lunetten en wat is er bepalend geweest voor de ontwikkeling van het groen dat we nu ervaren? Dat is waarover we het hier gaan hebben. Eerst gaan we langs de bijzondere stedenbouwkundige kenmerken, om vervolgens naar de oorsprong van het landschap af te dalen, laag voor laag, te beginnen bij de bodem.

Lunetten stedenbouwkundig

Lunetten vormt samen met Hoograven, Tolsteeg, Bokkenbuurt en Rotsoord de Utrechtse wijk Zuid; een van de 10 wijken die Utrecht kent. Lunetten is grotendeels gebouwd in de jaren 1975 - 1985. Wijkdeel Lunetten heeft hoofdzakelijk een woonfunctie. De groen- en recreatiegebieden liggen grotendeels langs de buitenranden en functioneren tevens als geluidsbarrière tegen verkeersoverlast van de autowegen (A12, A27, Knooppunt Lunetten en waterlinieweg) en de spoorweg (Utrecht - 's-Hertogenbosch) die Lunetten omsluiten. Bij het stedenbouwkundig ontwerp is rekening gehouden met het bestaande landschap. Oude kavelpatronen van boerderijen en waterlopen zoals de Oud-Wulverbroekwetering en het Inundatiekanaal zijn ingepast en oorspronkelijke waterlopen zijn benut voor de waterhuishouding van de wijk. Oude bomen en bomenrijen zijn opgenomen in het ontwerp. Het centrumgebied heeft een hogere bebouwingsdichtheid (gestapelde bouw) dan de rest van de wijk en wordt gekenmerkt door een menging van wonen en bedrijvigheid. Behalve in het centrum van Lunetten is er ook een concentratie van bedrijvigheid rond station Lunetten. Het gebied ten zuiden van het centrum van Lunetten bevat veel eengezinswoningen met groen en speelterreintjes tussen de huizenblokken. Vooral in het noorden van de wijk bevinden zich meer gestapelde bouw en veel wooneenheden. Lunetten is opgebouwd behulp van een aantal thema's dat in de verschillende woonbuurten terugkomt. Lunetten is te karakteriseren als een zogenaamde 'bloemkoolwijk'. De woningen zijn gebouwd in gesloten bouwblokken. Deze liggen rondom een openbare groene binnenruimte of binnentuin ('groene oases'). Deze binnenruimten zijn ontsloten door een doorgaand netwerk van voetpaden, in Lunetten bekend als 'stegen'.

Het voormalige Houtense pad (Gaasterland-Treek-Goeree) ligt langs water met de voorkanten van woningen daarlangs ('singel'). De ringweg - die de wijk ontsluit vanaf de Waterlinieweg - is een laan met een dubbele rijen bomen. Aan deze ringweg staan de woningen met voorkanten naar de openbare ruimte. Langs de landschappelijke elementen als het Inundatiekanaal en de Oud-Wulverbroekwetering liggen achterkanten van woningen. De achtertuinen dragen zo bij aan het groene profiel van deze landschappelijke elementen. De west-oost lopende watergang door het centrumgebied is een stadsgracht. Hierlangs loopt een belangrijke langzaam verkeersroute die verschillende voorzieningen in de wijk met elkaar verbindt. De west-oost lopende watergangen van het Inundatiekanaal naar de singel en naar de Oud-Wulverbroekwetering kruisen de groene binnenruimten.

Lunetten als groen dorp

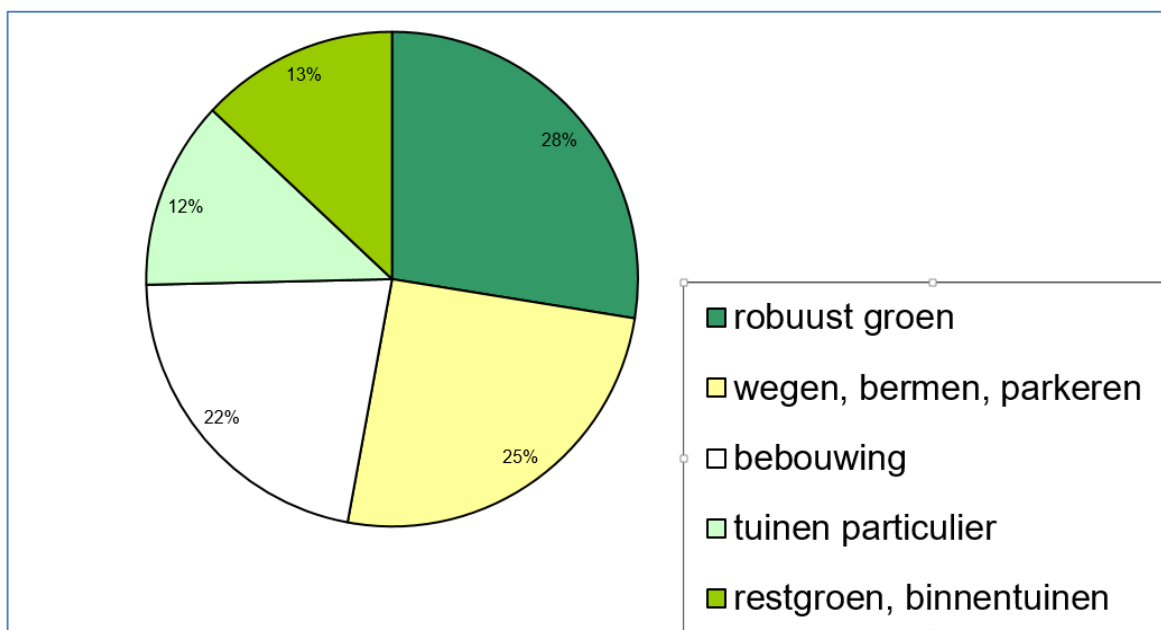
Door de opbouw als bloemkoolwijk, waarbij de bouwblokken vanaf een ringweg ontsloten worden, ervaren veel inwoners Lunetten als een dorp in het groen. Ook de begrenzing met andere wijken door spoorwegen en de Waterlinieweg draagt bij aan dit gevoel. Lunetten heeft veel groen dat vooral geconcentreerd ligt rond twee historische gebieden: het Beatrixpark rond de forten Lunet 3 en 4 en Park de Koppel rond de voormalige hofstede De Koppel. Ook het buffergroen langs de snelwegen en de Waterlinieweg zijn proportioneel. Deze drie grote gebieden vormen een nagenoeg aaneengesloten groen geheel in de vorm van een hoefijzer.

Op een lager schaalniveau zijn de groenstroken langs de west-oost watergangen tussen Inundatiekanaal en Oud-Wulverbroekwetering en de meer dan 50 binnentuinen opvallend. Deze vaak ruime binnentuinen zijn onderdeel van de opzet als 'bloemkoolwijk' en bedoeld om de sociale cohesie te bevorderen. Kinderen kunnen hier veilig spelen terwijl ouderen elkaar ontmoeten: groene oases met een dorpsse rust. In de opzet van het stedenbouwkundig plan was uitgegaan van geleidelijke overgangen van privégroen naar openbaar groen.

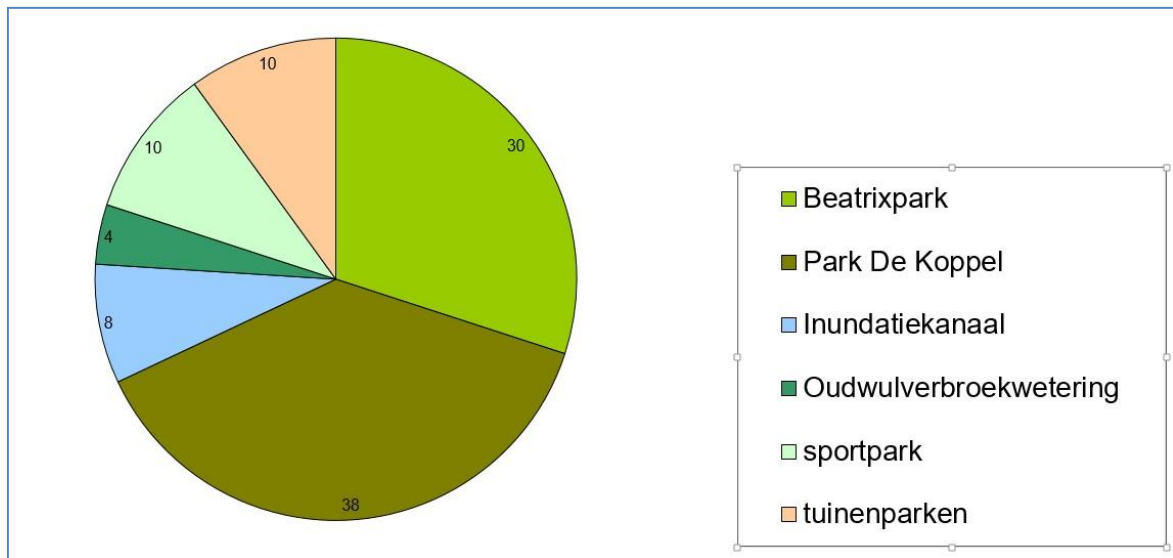
Behalve deze binnentuinen dragen de tuinenparken en gemeenschappelijke (moes)tuinen aan de randen van de wijk bij aan het imago van een groen dorp: de tuinenparken van VTV De Groene Lunet en ATV Zuid zijn en de gezamenlijke tuinen bij Koppelsteede en 'De Tuin' van Zorginstelling Zomo Zorg. Deze gebieden zijn onder voorwaarden vrij toegankelijk. De groene ruimten worden intensief gebruikt voor verschillende vormen van recreatie, waarbij het Beatrixpark (met meer een cultureel uitstraling) drukker wordt bezocht dan Park De Koppel (met meer een natuurlijke uitstraling). De hele wijk is ontsloten door een fijnmazig netwerk van voetpaden en een aantal doorlopende fietsroutes, deels vrij liggend.

groen per inwoner

Lunetten is gezegend met groen. Uitgaande van 182 hectare binnen de omgrenzende wegen en spoorweg, is daarvan 69 hectare robuust groen (beide parken, watergebonden groenstructuren, sportpark en tuinenparken). Het Beatrixpark (20 ha) en Park De Koppel (26 ha) zijn ruim 2x zo groot als wijkparken Wilhelminapark en Griffpark (elk 10 ha). Als hierbij nog het overig openbaar groen wordt opgeteld, dat wil zeggen het restgroen en de binnentuinen, kom je op 81 hectare. Uitgaande van 11471 inwoners (2019) is er voor iedere Lunettenaar 79 m² vrij toegankelijk groen beschikbaar. In de Nota Ruimte (2004) wordt een norm van minimaal 75 m² groen per woning en tenminste één groengebied van 1 hectare gehanteerd. De groennorm (VN) gaat uit van 48 m² groen per inwoner. Lunetten voldoet ruimschoots aan deze normen.

Figuur 3 de verdeling in typen groen, als je alle parken (robuust groen), restgroen, binnentuinen en particuliere tuinen bij elkaar neemt en optimaal groen inricht is meer dan de helft van Lunetten groen.

Figuur 4 uit deze diagram blijkt dat het Beatrixpark en Park De Koppel tezamen twee derde van het robuuste groen van Lunetten vormen.